

Veiligheidsplan

1) Inleiding

Werken aan veiligheid in en om de school

Scholencluster Maria en Maria ter Heide; daar *leer je*.

Het scholencluster spant zich in om het totale leren van kinderen te bevorderen. Dat was en is de kern van goed onderwijs. Onderwijs bieden dat zichtbaar bijdraagt aan dit totaal leren vormt de rode draad in alles wat we doen.

Veiligheid is een basisvoorwaarde om te kunnen leren.

We zetten dan ook alles op alles om een veilig leef-, leer- en werkklimaat te realiseren. Een klimaat waarin leerlingen, ouders, teamleden en iedereen die betrokken is bij de scholen zich veilig voelt en zich positief verbonden voelt. Een positieve sociale binding met de school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk leef-, leer- en werkklimaat.

Ons sociaal veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de scholen van het cluster te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen.

Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid.

2) Samen zorgen voor veiligheid

1.1 Wie zijn wij?

Basisschool Maria:

Basisschool Maria is een van de twee basisscholen in de dorpskern van Erp, gemeente Meierijstad. Op de Mariaschool zitten ongeveer 200 leerlingen verdeeld over 8 groepen. Onze school is sinds een aantal jaren onderdeel van multifunctioneel gebouw "de Trommel". Hierin hebben naast de school ook peuterspeelzaal 't Uilennestje, kinderopvang Bambino en het consultatiebureau een plek gekregen.

De school gebruikt op dit moment acht van de tien beschikbare lokalen van het gebouw. Wijk 'de Bolst', waarin de school ligt, is op dit moment nog in aanbouw. Hierdoor is de veiligheid rondom de school een actueel punt, waar de als school actief mee bezig is vanuit het Brabants Verkeersveiligheid Label.

De school heeft een grote, afgesloten speelplaats waar alle groepen op verschillende tijden gebruik van maken.

Basisschool Maria ter Heide

Bs. Maria ter Heide is een gemoedelijke, kleine dorpschool met zo'n 100 leerlingen. De leerlingen zitten verdeeld over 4 combinatiegroepen. In ons schoolgebouw is ook peuterspeelzaal 'De Hummelhoek' gevestigd. Er is een intensieve samenwerking om een doorgaande ontwikkeling te realiseren voor onze kinderen. Ook BSO 'De Boks' maakt voor en na schooltijd gebruik van ons gebouw.

Tegenover de school ligt dorps huis en gymzaal 'D'n Brak', waar onze kinderen mede gebruik van maken.

De school beschikt over gescheiden speelplaatsen voor de peuters en groep 1/2 en de kinderen van groep 3 tot en met 8.

2.2 Identiteit en kernwaarden

Onze katholieke identiteit komt tot uiting in de manier waarop wij, kinderen, ouders, gemeenschap en school, met elkaar omgaan. We willen dat kinderen zich ontwikkelen als (persoonlijk) leiders, door middel van het proces 'The Leader in Me'. Deze aanpak is gebaseerd op de zeven eigenschappen van effectief leiderschap (Stephen R. Covey).

Dit doen we ook 'Van Harte Samen'. Vanuit dit project werken we aan groepsvorming en leren wij kinderen positief naar zichzelf en anderen te kijken. Ieder mens is welkom en is uniek in zijn aanleg, interesse, tempo en dus ontwikkeling. Wij willen mensen waarderen om wie ze zijn en hun eigen identiteit laten behouden. Wij proberen hier zo goed mogelijk op in te spelen binnen een veilig schoolklimaat. Dit doen we door elkaar te helpen en te respecteren, met aandacht voor normen en waarden.

De kernwaarden zijn de handen en voeten van onze identiteit. Ze geven richting en kenmerken ons handelen. Onze kernwaarden zijn:
lerend, betrokken, moedig, eenvoudig en vrij.

2.3 Uitgangspunten

Om de veiligheid zoals hierboven omschreven te realiseren hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We accepteren en respecteren elkaar.
- We onderschrijven het uitgangspunt dat vrouwen en mannen, meisjes en jongens gelijkwaardig zijn aan elkaar.
- We gaan respectvol om met persoonlijke verschillen of verschillen voortkomend uit religie, culturele achtergrond en/of seksuele geaardheid. We sluiten op basis hiervan ook niemand buiten.
- We houden ons aan de gedragscodes zoals die door Verdi, ons bestuur, zijn opgesteld ('Gedragscode leerlingen en ouders'; 'Gedragscode personeel').
- We stimuleren en ontwikkelen zelfstandig en verantwoordelijk gedrag, waarbij we ons realiseren dat in wederzijdse afhankelijkheid, in alle relaties, de mooiste prestaties worden geleverd en de beste resultaten worden bereikt.
- We maken afspraken, regels en procedures in onderling overleg en we leven deze, zonder voorbehoud, na. We wijken pas af of we passen ze pas aan na onderling overleg.

2.4 Digitaal Veiligheidsplan

Binnen de scholen van het scholencluster Maria en Maria ter Heide voeren we actief beleid voor veiligheid. Het realiseren van een sociaal veilige school komt tot uiting in het gehele schoolbeleid: de pedagogische aanpak, schoolontwikkeling, personeelsbeleid en kwaliteitszorg. In het 'Digitaal Veiligheidsplan' (www.digitaalveiligheidsplan.nl) van de individuele scholen wordt duidelijk welke zelfbenoemde aandachtspunten zijn geagendeerd binnen het gevoerde schoolbeleid.

Ook staan hierin alle relevante schoolbestanden op een rij.

Het Digitaal Veiligheidsplan kan als PDF worden uitgedraaid als beleids- en/of verantwoordingsdocument.

3) Monitoren van de veiligheid

3.1 Sociale veiligheid

Op school werken we met het sociaal-emotioneel expertise systeem ZIEN!. De school neemt de ZIEN!-vragenlijsten op een gestandaardiseerde manier af (vastgestelde momenten in een jaar en volgens de beschreven instructie) in de groepen 1 tot en met 8. Dit gebeurt minimaal 2x per jaar namelijk voor de herfstvakantie en in januari van elk schooljaar. Alle leerlingen van de groepen 5 tot en met 8 vullen dan ook de leerlingvragenlijsten van ZIEN! in. Voor de leerlingen gaat het over de lijsten: leer- en leefklimaat, sociale vaardigheden en veiligheidsbeleving.

Uitgangspunt van de scholen is dat **alle** kinderen zich veilig moeten voelen op school en dat er **geen** kinderen gepest of buitengesloten worden.

Op basis van de leerlingvragenlijsten monitoren we de sociale veiligheid en kijken of we deze ambitie halen.

We monitoren op drie niveaus, die altijd worden doorlopen.

Deze drie niveaus zijn:

1) Schoolniveau

Het uitgangspunt hierbij is om te bepalen of er interventies op schoolniveau gewenst of noodzakelijk zijn, kijken we naar de gemiddelde scores en vergelijken deze met de landelijke gemiddelden. Hiervoor gebruiken we het document 'Schoolgemiddelden Sociale veiligheid' (ZIEN!, Driestar Educatief). Er wordt hierbij gekeken naar de gemiddelde score van 'welbevinden', 'pestbeleving' en 'veiligheidsbeleving'. Indien alle scores op of boven het landelijk gemiddelde liggen, worden ze direct besproken met het team en in de MR. Hier wordt gekeken of er ondanks de positieve getallen toch interventies op schoolniveau worden ingezet.

Indien één van de scores onder het landelijk gemiddelde is, vindt er nader onderzoek plaats waarin kinderen, ouders en teamleden betrokken worden. Instrumenten die hierbij ingezet kunnen worden zijn: interviews en gesprekken met kinderen en ouders, specifieke vragenlijsten, onderzoek door externen, enz.. Na dit onderzoek worden de resultaten en mogelijke interventies voorgelegd en besproken in het team en in de MR. Indien er aanleiding is geweest voor interventies op schoolniveau, dan worden de ZIEN!-vragenlijsten voor leerkrachten en leerlingen een derde keer ingevuld aan het einde van het schooljaar. Ook hiervan vindt vervolgens rapportage plaats aan het team en de MR.

2) Groepsniveau

In gesprekken tussen de leerkrachten en IB worden de resultaten van de verschillende vragenlijsten op groepsniveau besproken. Er wordt hierbij gekeken of er interventies op groepsniveau nodig zijn. Diepteanalyse zal in ieder geval plaatsvinden bij gemiddelde groepspercentages:

- welbevinden 75% of lager;
- pestbeleving 90% of lager;
- veiligheidsbeleving 90% of lager.

Indien er acties of interventies op groepsniveau worden ingezet, dan worden de ZIEN!-vragenlijsten voor leerlingen aan het einde van het schooljaar nogmaals afgenomen.

3) Leerlingniveau

Na iedere afname van de vragenlijsten analyseert de verantwoordelijke groepsleerkracht (of groepsleerkrachten) de ZIEN!-vragenlijsten voor en van individuele leerlingen. Leerlingen die op welbevinden, pestbeleving of veiligheidsbeleving rood of oranje scoren worden nader geanalyseerd. Deze leerlingen worden door de groepsleerkracht ingebracht in leerlingbesprekingen met IB. Vanuit dit overleg wordt bepaald hoe leerling en ouders worden betrokken bij de gesignaleerde zorgen en wat mogelijke individuele interventies zullen zijn. In overleg tussen leerkracht, leerling en ouders zal ook worden vastgesteld hoe verdere monitoring en effectmeting van interventies wordt vormgegeven.

Schoolcultuur: 'leefklimaat op school' en 'aanvaarding'

We realiseren ons dat het invullen van alleen lijsten te beperkt is. Het gaat om het gehele beleid van sociale veiligheid: van waarnemen, tot begrijpen, wegen, handelen en het evalueren van eventuele acties. Sensitiviteit op alle momenten en door alle betrokkenen vinden we belangrijk. Informatie uit incidentenregistratie, leerkrachttevredenspeilingen en oudertevredenspeilingen zijn even relevant. Adequaaf behandelen van incidenten en inspelen op gebeurtenissen en/of belevingen zullen we dan ook in de monitoring betrekken.

Maand	Actie	Door wie
Oktober	ZIEN!-vragenlijst ZIEN!-leerlingvragenlijsten	- Leerkracht - Leerlingen gr 5 t/m 8
Oktober/november	Analyseren uitkomsten ZIEN!-vragenlijsten en vaststellen interventies: - Schoolniveau - Groeps- en individueelniveau	- Directie, Veiligheidscoördinator, IB, evt. aanspreekpunt pesten - Leerkrachten, IB
November/december	Bespreken uitkomsten schoolniveau en algemeen beeld in team, MR en de leerlingenraad.	- Directie, Veiligheidscoördinator
Januari/februari	ZIEN!-vragenlijst ZIEN!-leerlingvragenlijsten	Leerkracht Leerlingen gr 5 t/m 8
Februari/maart	Analyseren uitkomsten ZIEN!-vragenlijsten en vaststellen interventies: - Schoolniveau - Groeps- en individueelniveau	- Directie, Veiligheidscoördinator, IB, evt. aanspreekpunt pesten - Leerkrachten, IB
April	Bespreken uitkomsten schoolniveau en algemeen beeld in team, MR en aan de leerlingenraad.	- Directie, Veiligheidscoördinator
Mei/juni	- Eventueel extra afname ZIEN!-vragenlijsten obv interventies op school- of groepsniveau - Monitoring en effectmeting individuele interventies	- Leerkrachten en leerlingen gr. 5/8 - Leerkrachten, IB
Juni/juli	Rapporteren uitkomsten monitoring, interventies en effecten sociaal-veiligheidsbeleid aan leerlingenraad, team en MR	- Directie, Veiligheidscoördinator.

3.2 Fysieke veiligheid

Ri&E

Eens per vier jaar wordt er een Risico-Inventarisatie en – Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. De organisatie hiervan is in handen van het Verdi-stafkantoor. Zij verzorgen de algemene stukken, die voor alle Verdi-scholen geldig zijn. Daarnaast komt een adviseur de school bezoeken. Na aanleiding van de bevindingen wordt er door de veiligheidscoördinator een plan van aanpak opgesteld. In dit plan wordt beschreven wat wordt aangepakt, wie het aanpakt en wanneer het klaar is. Het plan van aanpak wordt voorgelegd aan de directie en de MR. Na instemming kan er aan de slag gegaan worden met uitvoering van het plan. Ieder jaar maakt de veiligheidscoördinator een update van het plan, welke wordt teruggekoppeld aan de directie en de MR. Na vier jaar wordt de RI&E opnieuw uitgevoerd en zullen de oorspronkelijke verbeterpunten (veelal) zijn verdwenen. Door deze werkwijze ontstaat de RI&E-cyclus, die ervoor zorgt dat het verbeteren van arbeidsomstandigheden een permanent aandachtspunt blijft.

Ontruimingsplannen

In ieder schoolgebouw kunnen zich situaties voordoen die het noodzakelijk maken dat leerlingen, leerkrachten, ouders en andere aanwezigen het gebouw zo snel mogelijk kunnen verlaten. Voor beide locaties uit het cluster is een ontruimingsplan opgesteld. In ieder klaslokaal hangt een blad 'hoe te handelen als het ontruimingssignaal klinkt'. Bij de conciërge en directie staat het complete plan. Het ontruimingsplan wordt ieder jaar door de veiligheidscoördinator geactualiseerd en vier maal per schooljaar geoefend met alle gebruikers van de locaties.

Controle alarminstallatie en speeltoestellen

De jaarlijkse controle van de alarminstallatie en speeltoestellen is centraal geregeld op Verdi-niveau en wordt door Treetops gemonitord.

Opvangplan bij verlof of verzuim bij ziekte

Het komt op alle scholen in Nederland in toenemende mate voor dat het niet mogelijk is om een vervanger te vinden bij afwezigheid door verlof of verzuim door ziekte. Als scholencluster dienen we er rekening mee te houden dat er bij afwezigheid van een groepsleerkracht geen vervanger beschikbaar is om het lesgeven in de betreffende groep over te nemen. Als scholencluster spannen we ons in een dergelijke situatie altijd tot het uiterste in om te voorkomen dat kinderen niet naar school kunnen komen. Om in een dergelijke situatie adequaat, planmatig en verantwoord te kunnen handelen, is er een opvangplan opgesteld: [14-Opvangplan-vervangende-bij-ziekte-of-verlof.pdf \(verdi.nl\)](#)

Protocollen en beleidsstukken

Er zijn binnen het scholenclusters protocollen voor het wandelen en fietsen naar de sporthal of excursie en het vervoer met personenwagen. Er is een beleid voor schoolreisjes en er is een kampreglement opgesteld.

4) Rollen en taken (in alfabetische volgorde)

4.1 Aanspreekpunt pesten

Het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen die pestbeleving ervaren is de groepsleerkracht. Deze overlegt met het aanspreekpunt pesten over de te nemen stappen. Op beide locaties is een groepsleerkracht het aanspreekpunt. Het aanspreekpunt pesten houdt overzicht of alle stappen, zoals beschreven in het pestprotocol, genomen worden. Het aanspreekpunt brengt samen met de groepsleerkracht de situatie in kaart en formuleert de mogelijke acties, gericht op het oplossen van de pestsituatie. Het aanspreekpunt zorgt dat de IB-er en de directie op de hoogte is. Daarbij verwijst en begeleidt het aanspreekpunt naar andere medewerkers binnen of buiten de school. Een aanspreekpunt is laagdrempelig en daarom bij voorkeur een bekend gezicht in de school.

4.2 Anti Pest Coördinator

De Anti Pest Coördinator heeft de volgende taken:

- Hij fungeert als aanspreekpunt voor collega's, ouders en leerlingen in het kader van het antipestbeleid. Hij fungeert als klankbord voor diegene die vragen hebben over pesten en de aanpak daarvan.
- Hij levert een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat.
- Hij fungeert als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid. Zijn adviezen zijn gericht op een preventieve werking, naar aanleiding van de afhandeling van klachten.
- Hij coördineert het anti-pestbeleid van de school.

In onze organisatie hebben we er voor gekozen de rol van Anti Pest Coördinator te koppelen met de rol van veiligheidscoördinator.

4.3 Bedrijfshulpverleners (BHV-ers)

Op iedere locatie is ieder dagdeel minstens één BHV-er aanwezig. De bedrijfshulpverlener heeft een voorpostfunctie: de BHV-er moet hulp kunnen bieden bij een incident bij een bedrijf in afwachting van de professionele hulpdiensten. Deze taken staan beschreven in de Arbowet (artikel 15):

- Eerste hulp verlenen bij ongevallen;
- Brandbestrijding en het beperken van de gevolgen van brand;
- Ontruimen van de aanwezigen in het bedrijf.

Een BHV-er heeft tevens een gidsfunctie. De bedrijfshulpverlener moet professionele hulpverleners van de ambulancedienst, brandweer en politie opvangen en de actuele situatie overdragen.

De BHV-ers volgen jaarlijks een herhalings training, waarbij ze zich focussen op de incidenten en risico's die kunnen voorkomen in en rondom een basisschool.

4.4 Extern en intern vertrouwenspersonen

De school heeft een intern vertrouwenspersoon. Bij haar kunnen leerlingen en ouders (en medewerkers) terecht met klachten en/of zaken die men vertrouwelijk wil bespreken en dat niet direct met docenten of directie wil doen.

De intern vertrouwenspersoon is snel te benaderen. Een nadeel kan zijn dat zij betrokken is bij de school. Het is voor de intern vertrouwenspersoon soms moeilijk om onpartijdig te zijn als de klacht een collega betreft. De wet verplicht daarom, dat elke school naast een intern vertrouwenspersoon ook een extern vertrouwenspersoon moet hebben, die niet werkzaam is op de betrokken school. Ouders kunnen deze persoon rechtstreeks benaderen, maar ook door de intern vertrouwenspersoon, de leerkracht of de directie naar haar worden doorverwezen.

4.5 Veiligheidscoördinator

De veiligheidscoördinator heeft zicht op de beleving van veiligheid, zowel fysiek als sociaal.

Fysiek

De veiligheidscoördinator zorgt dat er regelmatig een RI&E controle uitgevoerd wordt. Hij maakt n.a.v. de verslaglegging een plan van aanpak, voorzien van een tijdsplan. Hij bewaakt het plan van aanpak en evalueert jaarlijks het plan. Jaarlijks rapport hij aan directie en MR. Gedurende de looptijd van het plan van aanpak controleert hij regelmatig het gebouw en de lokalen op veiligheidsaspecten, zoals in de Arbowetgeving is beschreven. Hij zorgt, daar waar nodig, voor voorlichting van het team. Hij coördineert de ontruimingsplannen – en oefeningen.

Sociaal

De veiligheidscoördinator zorgt dat de verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt uitgevoerd. Hij brengt risico's en onveiligheid aan de hand van de geregistreerde incidenten (zowel pest als ongevallen) en de monitoring in beeld. Hij geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de directie. Hij voert preventieve maatregelen uit naar aanleiding van onveilige situaties en pestincidenten.

Jaarkalender acties tbv veiligheidsplan

Maand	Actie	Door wie
Augustus	Controle van EHBO-trommels	Conciërge
Augustus	Opvangplan ('noodplan') actualiseren	Locatiecoördinatoren i.s.m. locatieteams
Augustus	Ontruimingsplan actualiseren	Veiligheidscoördinator
September	Beleidsdocumenten doorlopen en actueel maken	Directeur Veiligheidscoördinator
September	Verbeterpunten RI&E inplannen in jaaragenda voor dit lopende schooljaar	Veiligheidscoördinator
September	Aangekondigde ontruimingsoefeningen (1x start van de week; 1x eind van de week)	Veiligheidscoördinator BHV-ers
Oktober	Zien!-vragenlijsten invullen Team: leerkrachtvragenlijst II-en 5-8: leer- en leefklimaat, sociale vaardigheden en veiligheidsbeleving	IB-er Leerkrachten Leerlingen groep 5 t/m 8
November	Controle van EHBO-trommels	Conciërge
December	Beleid schoolreis onder aandacht brengen werkgroepen	Veiligheidscoördinator
Januari/februari	Zien!-vragenlijsten invullen Team: leerkrachtvragenlijst II-en 5-8: leer- en leefklimaat, sociale vaardigheden en veiligheidsbeleving	IB-er Leerkrachten Leerlingen groep 5 t/m 8
Februari	Controle EHBO-trommels	Conciërge
Februari	Actielijst digitaal veiligheidsplan evalueren en actueel maken	Directeur Veiligheidscoördinator
Maart	Leerlingtevredenheidspeiling afnemen <i>Bepalen of dit voor sociale veiligheid noodzakelijk is. Nee, dan hier weg!</i>	Leerkrachten groepen 5/6, 7/8 (mth) en 6,7,8 (ma)
Maart	Zelfevaluatie invullen (2017,2019,2021 enz.)	Teamleden
Maart	Personeelstevredenheidspeiling invullen (2018, 2020, 2022 enz.)	Teamleden
Maart/april	Analyseren van de ingevulde documenten en conclusies trekken	Directeur Intern begeleider Veiligheidscoördinator Pestcoördinator
Maart / April	Kampregels kritisch bekijken en actueel maken	Veiligheidscoördinator Leerkrachten groep 8
April	Stand van zaken opmaken t.a.v. plan van aanpak RI&E	Veiligheidscoördinator

April	Bespreken van conclusies met leerlingenraad	Directeur Leerkracht
April/mei	Bespreken van conclusies met MR	Directeur MR
April/mei	Bespreken van conclusies met het team	Directeur Veiligheidscoördinator Pestcoördinator
April/mei	Beleidskeuzes maken, aanpassen beleid, aanscherpen beleid	Directeur Intern begeleider Veiligheidscoördinator Pestcoördinator
Mei	Controle EHBO-trommels	Conciërge
Mei/juni	Stand van zaken t.a.v. plan van aanpak RI&E delen met directie en MR	Veiligheidscoördinator
Mei/juni	Artikel op website ter informatie voor ouders en verzorgers over pestbeleving, sociale veiligheid, conclusies en consequenties	Directeur Veiligheidscoördinator
Mei / juni	Onaangekondigde ontruimingsoefeningen (1x start van de week; 1x eind van de week)	Veiligheidscoördinator BHV-ers